

DOMENIUL: INDUSTRIE ALIMENTARĂ

Calificarea profesională:

Tehnician în industria alimentară – clasa a XIII-a, ruta progresivă

FAZA NAȚIONALĂ

I. PROBA SCRISĂ

Modulul I: TEHNOLOGII SPECIFICE ÎN INDUSTRIA ALIMENTARĂ EXTRACTIVĂ

Lista de competente relevante pentru modul:

16.2. *Organizează secvențe de procese tehnologice în industria uleiului, zahărului și produselor zaharoase.*

16.3. *Înregistrează datele în documentele de evidență primară.*

Scheme tehnologice de fabricație din industria uleiului, zahărului și produselor zaharoase:

- fazele și operațiile tehnologice;
- utilajele și simboluri grafice din fluxul tehnologic, executarea operațiilor tehnologice cu prescripțiile din instrucțiunile tehnologice (parametrii tehnologici: temperaturi, durate, presiuni, acidități, sensul de circulație al agentului termic și al produselor);

Aprecierea efectului tehnologic al utilajelor și instalațiilor asupra materiilor prime, semifabricatelor și produselor finite prin verificarea:

- însușirilor fizico-chimice la semințele de floarea-soarelui prin: determinarea masei hectolitrică, determinarea conținutului de apă;
- însușirilor fizico-chimice la sfecla de zahăr prin: determinarea conținutului de substanță uscată refractometric;
- însușirilor fizico-chimice la zahăr prin: determinarea conținutului de apă, determinarea conținutului de substanță uscată refractometric;
- însușirilor fizico-chimice la ulei prin: determinarea densității, determinarea acidității;

Calculule tehnologice:

- extracții, randamente;
- consumuri specifice.

Modulul II: TEHNOLOGII SPECIFICE A PRODUSELOR DE ORIGINE ANIMALĂ

Lista de competente relevante pentru modul:

18.1. *Planifică etapele proceselor tehnologice de obținere a produselor din carne, pește și lapte.*

18.2. *Organizează secvențe de procese tehnologice în industria cărnii, peștelui și laptelui.*

18.3. *Înregistrează datele în documentele de evidență primară.*

Planificarea etapelor proceselor tehnologice:

- Calcularea necesarului de materii prime și auxiliare în funcție de comandă; consumuri specifice la fabricarea produselor din carne, pește și lapte.

Scheme tehnologice generale de fabricație a produselor din carne, pește și produse lactate:

- faze și operații tehnologice;
- simboluri grafice ale utilajelor din fluxul tehnologic.

Aprecierea efectului tehnologic al utilajelor și instalațiilor asupra materiilor prime, semifabricatelor și produselor finite prin verificarea:

- însușirilor senzoriale (aspect, gust, miros, culoare, consistență);
- însușirilor fizico-chimice (determinarea conținutului de umiditate, determinarea conținutului de NaCl);

Calculule tehnologice: indici de tranșare, consumuri specifice.

Modulul III: TEHNOLOGII SPECIFICE DE PRELUCRARE A LEGUMELOR ȘI FRUCTELOR

Lista de competente relevante pentru modul:

19.2. Organizează secvențe de procese tehnologice în industria prelucrării legumelor și fructelor.

19.3. Înregistrează datele în documentele de evidență primară.

Schema tehnologică generală de fabricație a conservelor sterilizate (mazăre, fasole păstăi); schema tehnologică generală de fabricație a compoturilor

Aprecierea efectului tehnologic al utilajelor și instalațiilor asupra produselor din legume și fructe prin verificarea:

- însușirilor senzoriale (aspect gust, miros, culoare, consistență);
- însușirilor fizico-chimice (conținutul de substanțe solubile prin metoda refractometrică, aciditate).

Calculule tehnologice: randamente, consumuri specifice la fabricarea conservelor sterilizate și a compoturilor (pregătirea siropului de zahăr)

Modulul V: MARKETING ÎN INDUSTRIA ALIMENTARĂ

Lista de competente relevante pentru modul:

14.2 Utilizează formele de promovare a produselor.

Forme de promovare a produselor:

- Structura formelor de promovare;
- Caracterizarea formelor de promovare: **reclama** (definire, funcții, reguli de realizare, realizare reclamă pentru un produs dat); **relații cu publicul** (definiție, modalități de realizare).

Tehnici de promovare a vânzărilor:

- mostre, reduceri de prețuri, cadouri promoționale, premii de fidelitate, publicitatea la locul vânzării, merchandising;
- realizarea unui instrument de promovare a vânzării pentru un produs dat, în anumite condiții.

Modulul VI: CONDUCEREA CALITĂȚII ÎN INDUSTRIA ALIMENTARĂ

Lista de competente relevante pentru modul:

9.1. Aplică conceptul de management al calității în industria alimentară.

Instrumente de elaborare a politicii referitoare la calitate în industria alimentară (definiție), rol, documentații cu privire la normele interne de calitate, documente de promovare a produselor, fișe ale posturilor).

Politica referitoare la calitate – definiție, componente, rol.

Elaborarea politicii referitoare la calitate.

Funcțiile managementului calității:

- planificarea calității – elaborarea unui plan al calității;
- organizarea activității referitoare la calitate – elaborarea unei organigrame;
- coordonarea activității referitoare la calitate – stabilirea modalităților de comunicare;
- antrenarea personalului pentru realizarea obiectivelor calității – alegerea formelor de motivare;
- ținerea sub control a calității – stabilirea activităților de ținere sub control;
- asigurarea calității – stabilirea activităților de asigurare a calității;
- îmbunătățirea calității – indicatori: eficiența, eficacitatea, trasabilitatea.

II. PROBA PRACTICĂ

Modulul I: TEHNOLOGII SPECIFICE ÎN INDUSTRIA ALIMENTARĂ EXTRACTIVĂ

Lista de competente relevante pentru modul:

16.2. *Organizează secvențe de procese tehnologice în industria uleiului, zahărului și produselor zaharoase.*

16.3. *Înregistrează datele în documentele de evidență primară.*

Scheme tehnologice de fabricație din industria uleiului, zahărului și produselor zaharoase:

- fazele și operațiile tehnologice;
- utilajele și simboluri grafice din fluxul tehnologic, executarea operațiilor tehnologice cu prescripțiile din instrucțiunile tehnologice (parametrii tehnologici: temperaturi, durate, presiuni, acidități, sensul de circulație al agentului termic și al produselor).

Aprecierea efectului tehnologic al utilajelor și instalațiilor asupra materiilor prime, semifabricatelor și produselor finite prin verificarea:

- însușirilor fizico-chimice la semințele de floarea-soarelui prin: determinarea masei hectolitrică, determinarea conținutului de apă;
- însușirilor fizico-chimice la sfecla de zahăr prin: determinarea conținutului de substanță uscată refractometric;
- însușirilor fizico-chimice la zahăr prin: determinarea conținutului de apă, determinarea conținutului de substanță uscată refractometric;
- însușirilor fizico-chimice la ulei prin: determinarea densității, determinarea acidității.

Modulul II: TEHNOLOGII SPECIFICE A PRODUSELOR DE ORIGINE ANIMALĂ

Lista de competente relevante pentru modul:

18.1. *Planifică etapele proceselor tehnologice de obținere a produselor din carne, pește și lapte.*

18.2. *Organizează secvențe de procese tehnologice în industria cărnii, peștelui și laptelui.*

18.3. *Înregistrează datele în documentele de evidență primară.*

Planificarea etapelor proceselor tehnologice:

- Calcularea necesarului de materii prime și auxiliare în funcție de comandă; consumuri specifice la fabricarea produselor din carne, pește și lapte.

Scheme tehnologice generale de fabricație a produselor din carne, pește și produse lactate:

- faze și operații tehnologice;
- simboluri grafice ale utilajelor din fluxul tehnologic.

Aprecierea efectului tehnologic al utilajelor și instalațiilor asupra materiilor prime, semifabricatelor și produselor finite prin verificarea:

- însușirilor senzoriale (aspect, gust, miros, culoare, consistență);
- însușirilor fizico-chimice (determinarea conținutului de umiditate, determinarea conținutului de NaCl).

Calcul tehnologic: indici de tranșare, consumuri specifice.

Modulul III: TEHNOLOGII SPECIFICE DE PRELUCRARE A LEGUMELOR ȘI FRUCTELOR

Lista de competente relevante pentru modul:

19.2. *Organizează secvențe de procese tehnologice în industria prelucrării legumelor și fructelor.*

19.3. *Înregistrează datele în documentele de evidență primară.*

Schema tehnologică generală de fabricație a conservelor sterilizate (mazăre, fasole păstăi); schema tehnologică generală de fabricație a compoturilor.

Aprecierea efectului tehnologic al utilajelor și instalațiilor asupra produselor din legume și fructe prin verificarea:

- însușirilor senzoriale (aspect gust, miros, culoare, consistență);
- însușirilor fizico-chimice (conținutul de substanțe solubile prin metoda refractometrică, aciditate).

Modulul V: MARKETING ÎN INDUSTRIA ALIMENTARĂ

Lista de competente relevante pentru modul:

14.2. Utilizează formele de promovare a produselor.

Forme de promovare a produselor:

- Structura formelor de promovare;
- Caracterizarea formelor de promovare: **reclama** (definire, funcții, reguli de realizare, realizare reclamă pentru un produs dat); **relații cu publicul** (definție, modalități de realizare).

Tehnici de promovare a vânzărilor:

- mostre, reduceri de prețuri, cadouri promoționale, premii de fidelitate, publicitatea la locul vânzării, merchandising.
- realizarea unui instrument de promovare a vânzării pentru un produs dat, în anumite condiții.

Modulul VI: CONDUCEREA CALITĂȚII ÎN INDUSTRIA ALIMENTARĂ

Lista de competente relevante pentru modul:

9.1 Aplică conceptul de management al calității în industria alimentară.

Instrumente de elaborare a politicii referitoare la calitate în industria alimentară (definție), rol, documentații cu privire la normele interne de calitate, documente de promovare a produselor, fișe ale posturilor).

Politica referitoare la calitate – definiție, componente, rol.

Elaborarea politicii referitoare la calitate.

Funcțiile managementului calității:

- planificarea calității – elaborarea unui plan al calității;
- organizarea activității referitoare la calitate – elaborarea unei organigrame;
- coordonarea activității referitoare la calitate – stabilirea modalităților de comunicare;
- antrenarea personalului pentru realizarea obiectivelor calității – alegerea formelor de motivare;
- ținerea sub control a calității – stabilirea activităților de ținere sub control;
- asigurarea calității – stabilirea activităților de asigurare a calității;
- îmbunătățirea calității – indicatori: eficiența, eficacitatea, trasabilitatea.

FAZA JUDEȚEANĂ

I. PROBA SCRISĂ

Modulul I: TEHNOLOGII SPECIFICE ÎN INDUSTRIA ALIMENTARĂ EXTRACTIVĂ

Lista de competente relevante pentru modul:

16.2 .Organizează secvențe de procese tehnologice în industria uleiului, zahărului și produselor zaharoase.

16.3.Înregistrează datele în documentele de evidență primară.

Scheme tehnologice de fabricație din industria uleiului, zahărului și produselor zaharoase:

- fazele și operațiile tehnologice;
- utilajele și simboluri grafice din fluxul tehnologic, executarea operațiilor tehnologice cu prescripțiile din instrucțiunile tehnologice (parametrii tehnologici: temperaturi, durate, presiuni, acidități, sensul de circulație al agentului termic și al produselor).

Aprecierea efectului tehnologic al utilajelor și instalațiilor asupra materiilor prime, semifabricatelor și produselor finite prin verificarea:

- însușirilor fizico-chimice la semințele de floarea-soarelui prin: determinarea masei hectolitrică, determinarea conținutului de apă;

- însușirilor fizico-chimice la sfecla de zahăr prin: determinarea conținutului de substanță uscată refractometric;
- însușirilor fizico-chimice la zahăr prin: determinarea conținutului de apă, determinarea conținutului de substanță uscată refractometric;
- însușirilor fizico-chimice la ulei prin: determinarea densității, determinarea acidității.

Calculule tehnologice:

- extracții, randamente;
- consumuri specifice.

Modulul II: TEHNOLOGII SPECIFICE A PRODUSELOR DE ORIGINE ANIMALĂ

Lista de competente relevante pentru modul:

18.1. Planifică etapele proceselor tehnologice de obținere a produselor din carne, pește și lapte.

18.2. Organizează secvențe de procese tehnologice în industria cărnii, peștelui și laptelui.

18.3. Înregistrează datele în documentele de evidență primară.

Planificarea etapelor proceselor tehnologice:

- Calcularea necesarului de materii prime și auxiliare în funcție de comandă; consumuri specifice la fabricarea produselor din carne, pește și lapte.

Scheme tehnologice generale de fabricație a produselor din carne, pește și produse lactate:

- faze și operații tehnologice;
- simboluri grafice ale utilajelor din fluxul tehnologic.

Aprecierea efectului tehnologic al utilajelor și instalațiilor asupra materiilor prime, semifabricatelor și produselor finite prin verificarea:

- însușirilor senzoriale (aspect, gust, miros, culoare, consistență);
- însușirilor fizico-chimice (determinarea conținutului de umiditate, determinarea conținutului de NaCl);

Calculule tehnologice: indici de tranșare, consumuri specifice.

Modulul III: TEHNOLOGII SPECIFICE DE PRELUCRARE A LEGUMELOR ȘI FRUCTELOR

Lista de competente relevante pentru modul:

19.2. Organizează secvențe de procese tehnologice în industria prelucrării legumelor și fructelor.

19.3. Înregistrează datele în documentele de evidență primară.

Schema tehnologică generală de fabricație a conservelor sterilizate (mazăre, fasole păstăi); schema tehnologică generală de fabricație a compoturilor

Aprecierea efectului tehnologic al utilajelor și instalațiilor asupra produselor din legume și fructe prin verificarea:

- însușirilor senzoriale (aspect gust, miros, culoare, consistență);
- însușirilor fizico-chimice (conținutul de substanțe solubile prin metoda refractometrică, aciditate).

Calculule tehnologice: randamente, consumuri specifice la fabricarea conservelor sterilizate și a compoturilor (pregătirea siropului de zahăr)

Modulul V: MARKETING ÎN INDUSTRIA ALIMENTARĂ

Lista de competente relevante pentru modul:

14.2. Utilizează formele de promovare a produselor.

Forme de promovare a produselor:

- Structura formelor de promovare;

- Caracterizarea formelor de promovare: **reclama** (definire, funcții, reguli de realizare, realizare reclamă pentru un produs dat); **relații cu publicul** (definție, modalități de realizare).

Tehnici de promovare a vânzărilor:

- mostre, reduceri de prețuri, cadouri promoționale, premii de fidelitate, publicitatea la locul vânzării, merchandising;
- realizarea unui instrument de promovare a vânzării pentru un produs dat, în anumite condiții.

Modulul VI: CONDUCEREA CALITĂȚII ÎN INDUSTRIA ALIMENTARĂ

Lista de competente relevante pentru modul:

9.1. Aplică conceptul de management al calității în industria alimentară.

Instrumente de elaborare a politicii referitoare la calitate în industria alimentară (definție), rol, documentații cu privire la normele interne de calitate, documente de promovare a produselor, fișe ale posturilor).

Politica referitoare la calitate – definiție, componente, rol.

Elaborarea politicii referitoare la calitate.

Funcțiile managementului calității:

- planificarea calității – elaborarea unui plan al calității;
- organizarea activității referitoare la calitate – elaborarea unei organigrame;
- coordonarea activității referitoare la calitate – stabilirea modalităților de comunicare;
- antrenarea personalului pentru realizarea obiectivelor calității – alegerea formelor de motivare;
- ținerea sub control a calității – stabilirea activităților de ținere sub control;
- asigurarea calității – stabilirea activităților de asigurare a calității;
- îmbunătățirea calității – indicatori: eficiența, eficacitatea, trasabilitatea.

II. PROBA PRACTICĂ

Modulul I: TEHNOLOGII SPECIFICE ÎN INDUSTRIA ALIMENTARĂ EXTRACTIVĂ

Lista de competente relevante pentru modul:

16.2. Organizează secvențe de procese tehnologice în industria uleiului, zahărului și produselor zaharoase.

16.3. Înregistrează datele în documentele de evidență primară.

Scheme tehnologice de fabricație din industria uleiului, zahărului și produselor zaharoase:

- fazele și operațiile tehnologice;
- utilajele și simboluri grafice din fluxul tehnologic, executarea operațiilor tehnologice cu prescripțiile din instrucțiunile tehnologice (parametrii tehnologici: temperaturi, durate, presiuni, acidități, sensul de circulație al agentului termic și al produselor);

Aprecierea efectului tehnologic al utilajelor și instalațiilor asupra materiilor prime, semifabricatelor și produselor finite prin verificarea:

- însușirilor fizico-chimice la semințele de floarea-soarelui prin: determinarea masei hectolitrică, determinarea conținutului de apă;
- însușirilor fizico-chimice la sfecla de zahăr prin: determinarea conținutului de substanță uscată refractometric;
- însușirilor fizico-chimice la zahăr prin: determinarea conținutului de apă, determinarea conținutului de substanță uscată refractometric;
- însușirilor fizico-chimice la ulei prin: determinarea densității, determinarea acidității;

Modulul II: TEHNOLOGII SPECIFICE A PRODUSELOR DE ORIGINE ANIMALĂ

Lista de competente relevante pentru modul:

18.1. Planifică etapele proceselor tehnologice de obținere a produselor din carne pește și lapte.

18.2. Organizează secvențe de procese tehnologice în industria cărnii, peștelui și laptelui.

18.3. Înregistrează datele în documentele de evidență primară.

Planificarea etapelor proceselor tehnologice:

- Calcularea necesarului de materii prime și auxiliare în funcție de comandă; consumuri specifice la fabricarea produselor din carne, pește și lapte.

Scheme tehnologice generale de fabricație a produselor din carne, pește și produse lactate:

- faze și operații tehnologice;
- simboluri grafice ale utilajelor din fluxul tehnologic.

Aprecierea efectului tehnologic al utilajelor și instalațiilor asupra materiilor prime, semifabricatelor și produselor finite prin verificarea:

- însușirilor senzoriale (aspect, gust, miros, culoare, consistență) ;
- însușirilor fizico-chimice (determinarea conținutului de umiditate, determinarea conținutului de NaCl);

Calcul tehnologic: indici de tranșare, consumuri specifice.

Modulul III: TEHNOLOGII SPECIFICE DE PRELUCRARE A LEGUMELOR ȘI FRUCTELOR

Lista de competente relevante pentru modul:

19.2. Organizează secvențe de procese tehnologice în industria prelucrării legumelor și fructelor.

19.3. Înregistrează datele în documentele de evidență primară.

Schema tehnologică generală de fabricație a conservelor sterilizate (mazăre, fasole păstăi); schema tehnologică generală de fabricație a compoturilor.

Aprecierea efectului tehnologic al utilajelor și instalațiilor asupra produselor din legume și fructe prin verificarea:

- însușirilor senzoriale (aspect gust, miros, culoare, consistență);
- însușirilor fizico-chimice (conținutul de substanțe solubile prin metoda refractometrică, aciditate).

Modulul V: MARKETING ÎN INDUSTRIA ALIMENTARĂ

Lista de competente relevante pentru modul:

14.2. Utilizează formele de promovare a produselor.

Forme de promovare a produselor:

- Structura formelor de promovare;
- Caracterizarea formelor de promovare: **reclama** (definire, funcții, reguli de realizare, realizare reclamă pentru un produs dat); **relații cu publicul** (definiție, modalități de realizare).

Tehnici de promovare a vânzărilor:

- mostre, reduceri de prețuri, cadouri promoționale, premii de fidelitate, publicitatea la locul vânzării, merchandising.
- realizarea unui instrument de promovare a vânzării pentru un produs dat, în anumite condiții.

Modulul VI: CONDUCEREA CALITĂȚII ÎN INDUSTRIA ALIMENTARĂ

Lista de competente relevante pentru modul:

9.1. Aplică conceptul de management al calității în industria alimentară.

Instrumente de elaborare a politicii referitoare la calitate în industria alimentară (definiție), rol, documentații cu privire la normele interne de calitate, documente de promovare a produselor, fișe ale posturilor).

Politica referitoare la calitate – definiție, componente, rol.

Elaborarea politicii referitoare la calitate.

Funcțiile managementului calității:

- planificarea calității – elaborarea unui plan al calității;
- organizarea activității referitoare la calitate – elaborarea unei organigrame;
- coordonarea activității referitoare la calitate – stabilirea modalităților de comunicare;
- antrenarea personalului pentru realizarea obiectivelor calității – alegerea formelor de motivare;
- ținerea sub control a calității – stabilirea activităților de ținere sub control;
- asigurarea calității – stabilirea activităților de asigurare a calității;
- îmbunătățirea calității – indicatori: eficiența, eficacitatea, trasabilitatea.

Bibliografie

1. ***- Curriculum pentru clasa a XIII-a, Calificarea Tehnician în industria alimentară, nivel 3 Ediția revizuită;
2. ***- Standard de Pregătire Profesională, Calificarea Tehnician în industria alimentară, nivel 3, Ediția revizuită;
3. Puzdrea, D., Singer, M., Utilajul și tehnologia în industria alimentară extractivă, EDP, București, 1982;
4. Segal, B. ș.a., Utilajul și tehnologia prelucrării legumelor și fructelor, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1980;
5. Pavel O., Ionescu R., Oțel I., - Prelucrarea cărnii – Manual pentru clasele IX și X, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1993
6. M.Olaru, Managementul calității - clasa a X-a Liceul tehnologic Resurse naturale și protecția mediului, Editura Economică Preuniversitaria, București, 2005 ;
7. Mateiciuc, C., Singureanu N., Marketing - manual pentru clasa a XII-a, specializarea Economic, Editura Sigma, Bucuresti, 2002.